

ปัญหาโครงสร้างทางภาษีที่สำคัญของไทย

โดย สุภากร จุลินทร

Taxation

“In this world **nothing** can be said to be **certain**,
except **death** and **taxes**.”

Benjamin Franklin

ภาพที่ 1 ข้อความด้านภาษีของเบนจามิน แฟรงคลิน จาก Bradley (2016)

“Noting can be said to be certain except death and taxes” เป็นข้อความ
สัจธรรมที่รังสรรค์โดยเบนจามิน แฟรงคลิน (Benjamin Franklin: ค.ศ. 1706-1790) นักวิทยาศาสตร์
และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา โดยความหมายของถ้อยคำดังกล่าวสรุปได้คือ
มนุษย์ย่อมหลีกเลี่ยงการเสียชีวิตและการเสียภาษีไม่ได้ จากเหตุดังกล่าวจึงรับทราบโดยทั่วไปว่า ภาษีเป็น
รายได้หลักที่บังคับเก็บจากประชาชนอันเป็นแหล่งที่มาของงบประมาณแต่ละประเทศ อย่างไรก็ตามจาก

ข้อมูล ณ ค.ศ. 2019 ที่รวบรวมโดยธนาคารโลก (World Bank, 2021) แสดงถึงอัตราส่วนรายได้จากการจัดเก็บภาษี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Tax Revenue/Gross Domestic Product) ของไทยอยู่ในระดับร้อยละ 14.6 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ยของโลกที่เท่ากับร้อยละ 14.9 และยังเป็นอัตราที่ต่ำค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) และกลุ่มสหภาพยุโรปที่มีอัตราดังกล่าวเท่ากับร้อยละ 15.5 และร้อยละ 19.8 ตามลำดับ (World Bank, 2021) ด้วยเหตุที่รัฐไทยจัดเก็บภาษีได้น้อย จึงประสบกับสถานะการขาดดุลงบประมาณและมีความจำเป็นต้องการกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้เพียงพอต่อการจัดสรรงบประมาณ จากเหตุดังกล่าวบทความนี้จะได้นำเสนอสภาพปัญหาโครงสร้างทางภาษีเฉพาะประเภทภาษีที่สำคัญของไทยและบทวิเคราะห์ ตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ปัญหาการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
2. ปัญหาการเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล
3. ปัญหาการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. ปัญหาการเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ
5. ปัญหาการเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
6. ปัญหาการเก็บภาษีการรับมรดก
7. ปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิต
8. ปัญหาการเก็บภาษีศุลกากร
9. ปัญหาการเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
10. โครงสร้างภาษีที่สำคัญเชิงเปรียบเทียบของกลุ่มประเทศ RCEP
11. บทวิเคราะห์และข้อสังเกตโครงสร้างทางภาษีที่สำคัญของไทย
12. บทสรุป

1. ปัญหาการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

โครงสร้างการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีลักษณะที่เป็นการยกเว้น ลดอัตรา ลดหย่อน ผ่อนปรน และคืนภาษีค่อนข้างสูงหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ “การบรรเทาภาษี” โดยในส่วนของผู้มีรายได้ประจำ กำหนดให้มีการหักค่าใช้จ่ายจากรายได้มากถึงร้อยละ 50 แต่ไม่เกิน 100,000 บาท หรือในส่วนของค่าลดหย่อนก็กำหนดให้มีการหักค่าลดหย่อนหลากหลายประเภท ทั้งค่าลดหย่อนส่วนตัว คู่สมรส บุตร บิดา/มารดา

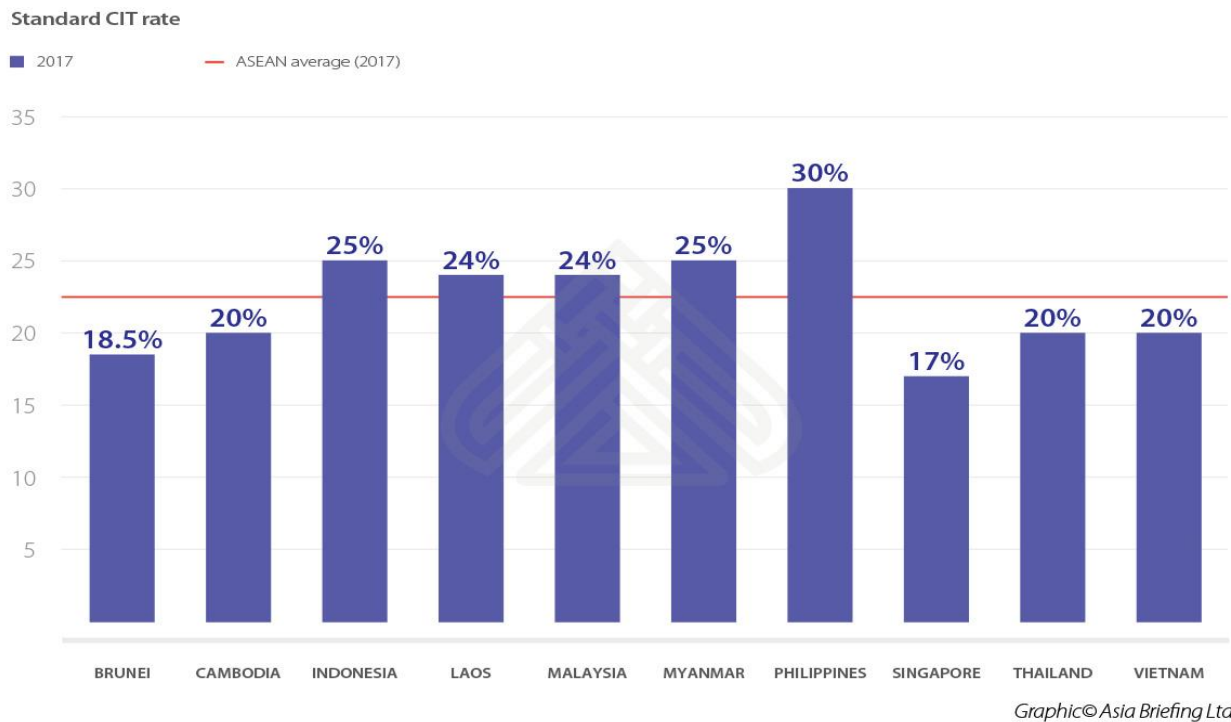
ทั้งนี้ถ้ารัฐมีความประสงค์จะสนับสนุนกิจการใด ก็จะใช้การกำหนดค่าลดหย่อนเป็นกลไกในการสนับสนุนกิจการนั้น เช่น รัฐมีแนวทางสนับสนุนธุรกิจประกัน ก็กำหนดให้ผู้เสียภาษีสามารถนำค่าเบี้ยประกันชีวิต/ประกันสุขภาพมาเป็นค่าลดหย่อน หรือรัฐมีแนวทางสนับสนุนการลงทุนในตลาดทุน ก็กำหนดให้ผู้เสียภาษีสามารถนำเงินซื้อหน่วยลงทุนจากกองทุนต่าง ๆ อาทิ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) มาหักลดหย่อนภาษีได้ หรือรัฐมีแนวทางให้ผู้เสียภาษีอุปการะผู้พิการก็สามารถนำเงินอุปการะเลี้ยงดู/เงินบริจาคมาหักลดหย่อนได้

จากสูตรเงินได้สุทธิ = เงินได้รวม-ค่าใช้จ่าย-ค่าลดหย่อน และได้มีกำหนดล่าสุดให้ผู้มีเงินได้สุทธิไม่ถึง 150,000 บาท ก็ไม่ต้องเสียภาษี เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ประกอบกับแรงงานในระบบเศรษฐกิจไทยจำนวนหนึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระหรืออยู่ในภาคเศรษฐกิจที่ไม่เป็นทางการ (informal economy) ซึ่งมีทั้งผู้มีรายได้น้อย (อาทิ ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย) และผู้มีรายได้สูงแต่รัฐไม่สามารถจัดเก็บรายได้ (อาทิ หมอดู ช่างฝีมืออิสระ) ทำให้มีจำนวนผู้เสียภาษีไม่มาก จากข้อมูลกรมสรรพากร (2561) ในปีภาษี 2560 มีผู้ยื่นภาษี 10.73 ล้านราย แต่คาดว่า มีการจ่ายภาษีจริง ประมาณร้อยละ 40 ถ้าพิจารณาจากฐานข้อมูลสำนักข่าวไทยพับลิก้า (2559) ที่ไปขอข้อมูลปีภาษี 2557 จากกรมสรรพากร ซึ่งมีผู้ยื่นเสียภาษี 10.3 ล้านราย แต่เสียภาษีจริงเพียง 4 ล้านราย และคาดว่า ผู้ยื่นภาษีที่เสียภาษีเป็นเงินจริง ๆ ส่วนใหญ่ก็จ่ายภาษีแบบไม่เต็มจำนวนเป็นเงินที่ไม่มากนักเนื่องจากการหักค่าใช้จ่าย/ค่าลดหย่อนตามที่อ้างถึงข้างต้นแล้ว ทำให้กรมสรรพากรต้องคืนเงินที่หักไว้ ณ ที่จ่ายให้ในภายหลัง

2. ปัญหาการเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในอดีตการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกรณีทั่วไปอยู่ในระดับสูง โดยเมื่อปี 2523 เคยมีการจัดเก็บในอัตราสูงสุดถึงร้อยละ 45 ซึ่งเป็นการปรับอัตราตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2523 ต่อมาเมื่อปี 2552 ได้มีการปรับลดอัตราภาษีมาโดยตลอด (ชนะชัย ประยูรสิน, 2552) จนกระทั่งนับแต่ปี 2556 เป็นต้นมาจัดเก็บในอัตราร้อยละ 20 เพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศ เพราะสถานะความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไทยพึ่งพิงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นสำคัญ (Foreign Direct Investment) ทั้งนี้แนวนโยบายของประเทศในกลุ่มอาเซียนล้วนแต่พยายามใช้การลดภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ต่ำที่สุดเท่าที่พึงจะกระทำได้ เช่นเดียวกัน ในการสร้างแรงจูงใจต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีอัตราจัดเก็บต่ำสุดที่ระดับร้อยละ 17 และบรูไนมีอัตราจัดเก็บที่ร้อยละ 18.5 ส่วน 3 ประเทศที่มีระดับอัตราเท่ากันที่ระดับร้อยละ 20 คือ ไทย เวียดนาม และกัมพูชา (พิจารณาจากภาพที่ 2) ทั้งนี้จากข้อมูลในปี 2562 แสดงให้เห็นว่า สิงคโปร์ซึ่งมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

อัตราต่ำที่สุดในกลุ่มอาเซียนในระดับร้อยละ 17 มีส่วนแบ่งการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมากที่สุดถึงร้อยละ 62 (ASEAN Secretariat, 2021, p. 5)

ภาพที่ 2 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มประเทศอาเซียน จาก Asean Brief (2018)

ประเด็นปัญหาในเรื่องนี้ คือ ในทางปฏิบัติแล้วเมื่อปรับลดอัตราภาษีลงแล้วจะปรับกลับมาเพิ่มอัตราภาษีคืนมาไม่ได้แล้วเพราะอาจส่งผลกระทบต่อการลงทุนจากต่างประเทศ

อีกทั้งปัญหาอีกประการหนึ่งของการเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ที่ส่วนหนึ่งมีรูปแบบเป็นธุรกิจแบบครอบครัว (family-owned businesses) โดยมีโอกาสของการนำรายจ่ายส่วนตัวมาปะปนกับรายจ่ายขององค์กร ธุรกิจทำให้รายจ่ายบริษัทสูงเกินจริง ขณะเดียวกันยังผลให้ผลกำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจ SMEs ต่ำกว่าความเป็นจริง และเป็นเหตุต่อเนื่องให้มีการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลน้อยลงตามไปด้วย โดยกลุ่มธุรกิจ SMEs ที่มีกำไรสุทธิไม่เกิน 3 ล้านบาทก็เสียภาษีในอัตราที่ต่ำกว่าร้อยละ 20 อยู่แล้ว (กรมสรรพากร, 2563)

นอกจากนั้น การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลยังมีบทยกเว้น ลดอัตรา ลดหย่อน ผ่อนปรน อีกหลายมาตรการสำหรับการสนับสนุนเป้าหมายบางประการของรัฐในลักษณะเดียวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อาทิ การส่งเสริมการวิจัย การจ้างงานผู้สูงอายุ การลงทุนตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม การลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

3. ปัญหาการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มของไทยตามประมวลรัษฎากรอยู่ที่อัตราร้อยละ 10 แต่ในทางปฏิบัติได้มีการตรากฎหมายลำดับรองให้จัดเก็บในอัตราร้อยละ 7 [ยกเว้นระหว่างปี 2540-2542 ที่มีการเก็บในอัตราร้อยละ 10 ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 309) พ.ศ. 2540 ก่อนที่จะกลับมาเก็บในอัตราร้อยละ 7 อีกครั้งหนึ่งตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 353) พ.ศ. 2542] ด้วยเกรงว่า ถ้ามีการเก็บภาษีเต็มอัตราที่กฎหมายกำหนดอาจจะก่อผลกระทบต่อประชาชน โดยที่ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นประเภทภาษีที่เก็บจากฐานการบริโภคที่ผู้บริโภคเป็นผู้รับภาระภาษีในขั้นตอนสุดท้าย โดยผู้ประกอบการมีหน้าที่จัดส่งภาษีให้แก่รัฐหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เป็นภาษีทางอ้อมที่มีความสะดวกมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บต่ำ อำนาจการประหยัดของรัฐต่อการจัดเก็บภาษีประเภทนี้ จากเหตุดังกล่าวในบางประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่นได้แก้ปัญหาความไม่เพียงพอของงบประมาณด้วยการปรับอัตราภาษีการขายหรือภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งยังผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน (Reuters, 2021)

Indirect Taxation across ASEAN		
Country	Type of indirect tax	Indirect tax rate
Brunei	-	0
Cambodia	VAT	10%
Indonesia	VAT	10%
Laos	VAT	10%
Malaysia	GST	6%
Myanmar	Commercial Sales tax	5-120%
Philippines	VAT	12%
Singapore	GST	7%
Thailand	VAT	7%* > 10%
Vietnam	VAT (two tier system)	10% and 5%

*Tax rate is expected to increase to 10 percent by September 30, 2018

Graphic © Asia Briefing Ltd.

ภาพที่ 3 อัตราภาษีทางอ้อมของกลุ่มประเทศอาเซียน จาก Asean Brief (2018)

หมายเหตุ GST Tax (Goods and Services Tax) มีความหมายในลักษณะเดียวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

จากภาพที่ 3 ถ้ายึดถืออัตราจัดเก็บของไทยในทางปฏิบัติที่อัตราร้อยละ 7 ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่า กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว และฟิลิปปินส์ มีอัตรากาสิโนสูงกว่าไทย ขณะที่ไทยมีอัตรากาสิโนเท่ากับสิงคโปร์ และมาเลเซียมีอัตรากาสิโนน้อยกว่าไทย ดังนั้นถ้าหากไทยจะปรับภาษีให้เต็มอัตราเท่าที่กฎหมายกำหนดก็ยังคงอยู่ในค่าเฉลี่ยของกลุ่มอาเซียน

4. ปัญหาการเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ

ภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นภาษีที่เก็บเสริมหลังจากการยกเลิกภาษีการค้าและบังคับใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการทดแทนในปี 2535 เพราะธุรกิจบางประเภทเช่น ธุรกิจการเงิน ไม่อาจประเมินถึงมูลค่าเพิ่มของสินค้า/บริการ จึงกำหนดให้เก็บภาษีประเภทนี้ โดยธุรกิจใดที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วก็ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ในทิศทางเดียวกัน ธุรกิจใดที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะแล้วก็ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งขณะนี้มีการจัดเก็บในธุรกิจหรือธุรกรรมซื้อขายแลกเปลี่ยนบางประเภทเท่านั้น อาทิ ธุรกิจธนาคาร การประกันชีวิต การค้าส่งหาริมทรัพย์ ฯลฯ โดยระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2565 จัดเก็บได้ประมาณร้อยละ 3 ของรายได้การเก็บภาษีโดยกรมสรรพากร (สำนักงานประมาณ, 2564, น. 366 และ 370) ซึ่งมีสัดส่วนและความสำคัญค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับภาษีเงินได้หรือภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทั้งนี้ขนาดรายได้จากการเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะก็มีลักษณะเดียวกันกับภาษีมูลค่าเพิ่ม กล่าวคือขึ้นอยู่กับปริมาณธุรกรรมการซื้อขายแลกเปลี่ยนในระบบเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ถ้าเมื่อใดระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวของ GDP หรือปริมาณธุรกรรมทางเศรษฐกิจมาก ย่อมมีผลให้มีการเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะได้มากขึ้นเช่นกัน แต่ถ้าผลเกิดในทางตรงกันข้ามก็ย่อมทำให้การเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ ได้น้อยลง และเมื่อมาพิจารณาอัตรากาสิโนธุรกิจเฉพาะ ก็จะพบว่า มีความแตกต่างของแต่ละธุรกิจ เช่น ธุรกิจธนาคารที่มีการจัดเก็บจากดอกเบี้ย ส่วนลด ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือกำไรก่อนหักรายจ่ายใด ๆ จากการซื้อหรือขายตัวเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ใด ๆ มีอัตรากาสิโนร้อยละ 3 หรือธุรกิจรับประกันชีวิตที่มีการจัดเก็บจากดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ โดยมีอัตรากาสิโนร้อยละ 2.5

5. ปัญหาการเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

ธุรกิจปิโตรเลียมมีลักษณะพิเศษที่มีมูลค่าสูง ดังนั้นรัฐจึงกำหนดช่องทางแสวงหารายได้จากธุรกิจผู้ผลิตปิโตรเลียมเป็นช่องทางคู่ขนาน (parallel channel) ใน 2 ช่องทาง คือ ช่องทางที่ 1 การจัดหารายได้ในรูปแบบค่าภาคหลวงจากผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และช่องทางที่ 2 การเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 (แต่สามารถนำค่าภาคหลวงมาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้) ทั้งนี้อาจพิจารณาได้ว่า การเก็บภาษีประเภทนี้ขึ้นอยู่กับมูลค่าปิโตรเลียมเป็นสำคัญ ถ้ามูลค่าปิโตรเลียมเพิ่มขึ้นในตลาดโลกก็ย่อมส่งผลต่อการเก็บภาษีเงินได้

ปิโตรเลียมอย่างมีนัยสำคัญ โดยในปี 2556-2557 ระดับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกอยู่ที่ระดับ 108 และ 98 ดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ (BP p.l.c., 2021) ยังผลให้มีการเก็บภาษีประเภทนี้ได้เท่ากับ 113,291 และ 102,165 ล้านบาทตามลำดับ (สำนักงานประมาณ, 2564, น. 368) แต่ในทิศทางตรงกันข้ามเมื่อปี 2563 ระดับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกลดลงอย่างรุนแรงเนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา อยู่ในระดับ 41 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลเท่านั้น เป็นผลให้การจัดเก็บภาษีประเภทนี้ได้เท่ากับ 71,239 ล้านบาทเท่านั้น

และด้วยความเป็นธุรกิจที่มีลักษณะพิเศษตามที่อ้างแล้ว จึงกำหนดอัตราภาษีสูงระหว่างร้อยละ 50-60 ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม และกรณีบทบัญญัติเฉพาะกิจ (สำหรับธุรกิจปิโตรเลียมที่ลงนามในสัญญาสัมปทานกับรัฐในอดีตแต่ยังมีผลผูกพันในปัจจุบัน) ตามมาตรา 65 จัดวางแห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้จัดเก็บในอัตราร้อยละ 35-48 ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม ขณะที่อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลอยู่ที่ระดับร้อยละ 20 เท่านั้น ดังนั้นจึงอาจมีความเป็นไปได้น้อยที่จะไปปรับอัตราภาษีเพิ่มขึ้นไปอีกเนื่องจากอัตราภาษีอยู่ในระดับสูงอยู่แล้ว

6. ปัญหาการเก็บภาษีการรับมรดก

เมื่อมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 ได้มีความคาดหวังว่า ภาษีการรับมรดกจะเป็นกลไกของรัฐในการแสวงหารายได้และสนับสนุนการกระจายรายได้ให้เท่าเทียมกัน แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วการจัดเก็บภาษีการรับมรดก ยังมียอดเงินค่อนข้างน้อย โดยตั้งแต่ปี 2561-2563 เพิ่งเก็บภาษีประเภทนี้รวมกันได้ 828 ล้านบาท โดยในปี 2562 เป็นปีที่สามารถเก็บภาษีการรับมรดกได้สูงสุดเท่ากับ 451 ล้านบาท แต่กลับมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.02 ของรายได้การเก็บภาษีโดยกรมสรรพากรเท่านั้น (สำนักงานประมาณ, 2564, น. 366 และ 369)

ปัญหาของการเก็บภาษีการรับมรดกก็มีลักษณะคล้ายกับปัญหาภาษีเงินได้ที่มีบทยกเว้น ลดอัตรา ลดหย่อน ผ่อนปรนค่อนข้างมาก ทำให้เก็บภาษีได้น้อย เช่น กองมรดกที่ต่ำกว่า 100 ล้านบาทก็ไม่สามารถจัดเก็บได้ แต่ถ้าเกิน 100 ล้านบาท ก็สามารถจัดเก็บได้ในส่วนที่เกิน 100 ล้านบาทเท่านั้น หรือกองมรดกทั้งหมดที่โอนให้แก่คู่สมรสไม่ว่าจะมีวงเงินเท่าใดก็ไม่สามารถจัดเก็บได้ หรือพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 40) พ.ศ. 2558 เปิดโอกาสให้ผู้มีทรัพย์สินสามารถลดมูลค่ากองมรดกไม่ให้สูงจนเกินไปจนต้องเสียภาษีการรับมรดกในอนาคต ด้วยการถ่ายโอนสังหาริมทรัพย์ที่มีการคำนวณได้ให้แก่บุพการี ผู้สืบสันดาน (บุตร) หรือคู่สมรส ในวงเงินไม่เกิน 20 ล้านบาทต่อปีโดยไม่ต้องเสียภาษี

7. ปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิต

ด้วยเหตุที่การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตโดยกรมสรรพสามิตในบางประเภทมีลักษณะเป็นการจัดเก็บสินค้าฟุ่มเฟือยหรือสินค้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม/สุขภาพของประชาชน ดังนั้นจึงกำหนดจัดเก็บในอัตราภาษีที่สูงอยู่แล้ว เช่น ภาษีสุรา ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง รถยนต์นำเข้า ฯลฯ สำหรับภาษีสุราและยาสูบ จัดเก็บภาษีแบบระบบผสมทั้งในอัตราตามมูลค่าและอัตราตามปริมาณ (จากเดิมก่อนมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กรณีภาษียาสูบให้เสียภาษีตามมูลค่าหรืออัตราตามปริมาณอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีตัวเงินสูงกว่า)

อีกทั้งยังมีการจัดเก็บภาษีประเภทอื่น อาทิ ภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับเพิ่มเติมไปอีก หลังการเก็บภาษีสรรพสามิต ประกอบกับในปัจจุบันนี้มีระบบภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Earmarked tax) ที่มีการจัดสรรภาษีสุรา/ยาสูบ แบบ surcharge tax ไปสนับสนุนโดยตรงให้แก่องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนพัฒนากีฬาแห่งชาติ และกองทุนผู้สูงอายุ ฉะนั้นถ้าปรับอัตราภาษีให้สูงขึ้นก็อาจส่งผลกระทบต่อราคาสุรา/ยาสูบที่ปรับสูงขึ้นตามไปด้วย และอาจส่งผลกระทบต่อการบริโภคมากเกินไป นอกจากนั้นอาจเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นำสินค้าหนีภาษีเข้ามาจำหน่ายในประเทศ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบอีกด้วย

8. ปัญหาการเก็บภาษีศุลกากร

สถานการณ์เศรษฐกิจระหว่างประเทศในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่แต่ละประเทศจะเพิ่มจำนวนความตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Areas: FTAs) เพื่อยกระดับการค้า/การลงทุนของประเทศตนเอง ทั้งนี้จากข้อมูลปี 2564 ไทยมีความตกลงเขตการค้าเสรี จำนวน 14 ข้อตกลง กับประเทศต่าง ๆ จำนวน 17 ประเทศ/1 เขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งมีปริมาณการค้ากับประเทศไทยมากกว่าร้อยละ 65 (คำนวณจากข้อมูลการนำเข้า/ส่งออกของกระทรวงพาณิชย์) และขณะนี้อยู่ระหว่างการเจรจาอีก 5 ความตกลงเขตการค้าเสรีกับคู่เจรจา อาทิ สหภาพยุโรป ปากีสถาน ตุรกี (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2564ก) ซึ่งสาระสำคัญของข้อตกลงล้วนแต่เป็นการลดอากรนำเข้าเป็นการต่างตอบแทนระหว่างคู่สัญญา และเมื่อมีข้อตกลงฯ แล้ว ในทางปฏิบัติก็จะไปขอยกเลิกมิได้เพราะเป็นความผูกพันระหว่างประเทศ

นอกจากนั้นภาษีศุลกากรหรืออากรนำเข้า ยังเป็นกลไกทางภาษีที่ใช้ควบคู่กับภาษีเงินได้นิติบุคคลในการยกเว้นหรือการลดอัตราอากรนำเข้าเครื่องจักร วัตถุดิบ หรือวัสดุที่จำเป็นสำหรับการผลิตในประเทศ เพื่อส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนและกฎหมายว่าด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

และอาจมีความเป็นไปได้สูงว่า จะมีการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าแบบแบตเตอรี่ (Battery Electric Vehicle: BEV) ด้วยการปรับลดอากรนำเข้ายานยนต์ไฟฟ้าประเภทนี้ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80

ในกรณีทั่วไป เพื่อให้ระดับราคายานยนต์ไฟฟ้าลดลงมาอีกให้ใกล้เคียงกับอัตราอากรนำเข้าที่เก็บจากการนำเข้าจากจีนที่อัตราร้อยละ 0 การนำเข้าจากญี่ปุ่นที่อัตราร้อยละ 20 และการนำเข้าจากเกาหลีใต้ที่อัตราร้อยละ 40 (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2564ข, น. 14)

จากข้อเท็จจริงข้างต้นจึงเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่ทำให้การเก็บอากรนำเข้าลดลงมาตลอด โดยในปี 2555 เก็บอากรขาเข้าได้ 116,294 ล้านบาท และการเก็บอากรนำเข้าลดลงมาตามลำดับจนกระทั่งในปี 2563 เก็บอากรขาเข้าได้เพียง 91,919 ล้านบาทเท่านั้น ขณะที่อากรขาออกมีการเก็บที่น้อยมาก (เพราะไทยต้องการส่งเสริมการส่งออก) ประมาณ 100-300 ล้านบาทเท่านั้น (สำนักงานประมาณ, 2564, น. 354) ซึ่งไม่มีผลอย่างเป็นนัยสำคัญสำหรับรายได้ที่จัดเก็บโดยกรมศุลกากรได้เลย

9. ปัญหาการเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

เจตนารมณ์ประการหนึ่งของการมีภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คือ การสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการหารายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง ขณะเดียวกันการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนจากคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาที่อาจปรับลดให้น้อยลงได้ ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกันในการเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

อย่างไรก็ตามภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ก็มีปัญหาสภาพโครงสร้างคล้ายกับภาษีเงินได้หรือภาษีการรับมรดกในแง่ของการมีบทยกเว้นลดอัตรา ลดหย่อน ผ่อนปรน และคืนภาษี ทำให้ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีไม่อาจดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เช่น

- มาตรา 40 ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของบุคคลธรรมดาที่ใช้เพื่อการเกษตรซึ่งมีมูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท ก็ได้รับการยกเว้นการเสียภาษี

- มาตรา 41 วรรคหนึ่ง ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของบุคคลธรรมดาที่มีชื่อในทะเบียนบ้านซึ่งมีมูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท ก็ได้รับการยกเว้นการเสียภาษี **ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้วบุคคลธรรมดาที่มีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีมูลค่าเกิน 50 ล้านบาทมีจำนวนไม่มาก โดยเฉพาะในพื้นที่ต่างจังหวัด**

- มาตรา 41 วรรคสอง ถ้าบุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่อยู่อาศัย แต่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดิน และมีชื่อในทะเบียนบ้าน โดยสิ่งปลูกสร้างนั้นมีมูลค่าไม่เกิน 10 ล้านบาท ก็ได้รับการยกเว้นการเสียภาษี

- มาตรา 55 ให้ลดภาษีได้ตามความเหมาะสมแต่ไม่เกินร้อยละ 90 ของภาษีที่จะต้องเสีย

- มาตรา 70 ให้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่นในการลดเงินเพิ่มที่เรียกเก็บจากผู้ชำระภาษิล่าช้าไม่เป็นไปตามเวลาที่กฎหมายกำหนด

10. โครงสร้างภาษีที่สำคัญเชิงเปรียบเทียบของกลุ่มประเทศ RCEP

ลำดับที่	ชื่อประเทศ	อัตราภาษีเงินได้ (ร้อยละ)	อัตราภาษีเงินได้ นิติบุคคล (ร้อยละ)	อัตราภาษีการขาย /ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ร้อยละ)
1	บรูไน	0	18.5	0
2	กัมพูชา	20	20	10
3	อินโดนีเซีย	30	25	10
4	ลาว	25	24	10
5	มาเลเซีย	30	24	6
6	เมียนมา	30	25	5-120
7	ฟิลิปปินส์	35	30	12
8	สิงคโปร์	22	17	7
9	ไทย	35	20	7-10
10	เวียดนาม	35	20	10 และ 5
11	จีน	45	25	13
12	ญี่ปุ่น	55	30	10
13	เกาหลีใต้	45	25	10
14	ออสเตรเลีย	45	30	10
15	นิวซีแลนด์	39	28	15

ที่มา Asean Brief (2018) และ World Population Review (2021)

หมายเหตุ 1. อัตราภาษีเงินได้เป็นอัตราสูงสุดที่เก็บในแต่ละประเทศ

2. ลำดับที่ 6 อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีการขายเชิงพาณิชย์ (Commercial Sales Tax) ของเมียนมา อยู่ที่ระดับร้อยละ 5-120

3. ลำดับที่ 9 อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มของไทยอยู่ที่ระดับร้อยละ 10 แต่เก็บจริงในอัตราร้อยละ 7

4. ลำดับที่ 10 อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มของเวียดนาม มี 2 ระบบ ในอัตราร้อยละ 10 และ 5

จากข้อมูลตามตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า อัตราภาษีของกลุ่มประเทศความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) มีความแตกต่างกันมาก โดยที่กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วหรือที่อยู่ในกลุ่ม OECD มีอัตราภาษีค่อนข้างสูง เช่น ญี่ปุ่นมีอัตราภาษีเงินได้สูงถึงร้อยละ 55 ส่วนเกาหลีใต้/ออสเตรเลีย อยู่ที่ระดับร้อยละ 45 และนิวซีแลนด์อยู่ที่ระดับร้อยละ 39 ซึ่งประเทศเหล่านี้มีรายจ่ายสูงจึงต้องมีรายรับสูงตามไปด้วย สำหรับประเทศไทยอยู่ระดับปานกลางที่ระดับร้อยละ 35 (อัตราสูงสุด) ขณะที่ประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ไม่สูงนัก คือ กัมพูชาและลาว อยู่ที่ระดับร้อยละ 20 และ 25 ตามลำดับ

ส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลปรากฏว่า กลุ่มประเทศ RCEP ในส่วนของกลุ่มประเทศอาเซียนอยู่ในสถานภาพของกลุ่มประเทศที่ต้องการส่งเสริมการลงทุนโดยเฉพาะการลงทุนจากต่างประเทศ เมื่ออยู่ในภูมิภาคเดียวกันจึงเสมือนว่า แต่ละประเทศเป็นคู่แข่งกันทางเศรษฐกิจด้วยการพยายามใช้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นกลไกในจูงใจต่อการลงทุน โดยสิงคโปร์มีอัตราภาษีนิติบุคคลในระดับต่ำสุดที่ร้อยละ 17 ขณะที่กลุ่มประเทศอาเซียนส่วนใหญ่จะมีอัตราโดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับร้อยละ 20-25 ทั้งนี้ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญเรื่องนี้โดยระหว่างปี 2555-2559 ได้มีการปรับภาษีเงินภาษีเงินได้นิติบุคคล จากระดับร้อยละ 30 มาเป็นร้อยละ 20 รวมทั้งกำหนดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลให้เหลือร้อยละ 10 สำหรับสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters: บริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยเพื่อประกอบกิจการให้บริการด้านการบริหาร หรือด้านเทคนิค หรือการให้บริการ สนับสนุนแก่วิสาหกิจในเครือหรือสาขาของสำนักงานฯ ไม่ว่าจะตั้งอยู่ในประเทศไทยหรือในต่างประเทศ) เพื่อเป็นการช่วงชิงให้บริษัทต่างประเทศมาตั้งสำนักงานในประเทศไทย แทนที่จะไปตั้งที่สิงคโปร์หรือประเทศอื่นในภูมิภาคนี้

สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่ม ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ของกลุ่มประเทศ RCEP กำหนดเก็บในอัตราร้อยละ 10 หรือมากกว่าร้อยละ 10 ถ้าไม่นับรวมบรูไนแล้ว จะมีบางประเทศเท่านั้นที่จัดเก็บในอัตราที่ต่ำกว่าร้อยละ 10 เช่น มาเลเซียกำหนดเก็บที่อัตราร้อยละ 6 และสิงคโปร์กำหนดเก็บที่อัตราร้อยละ 7 ส่วนเมียนมา มีอัตราภาษีที่หลากหลายอยู่ที่อัตราระหว่างร้อยละ 5-120 เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ถ้าไทยจะพิจารณาจัดเก็บในอัตรามากกว่าร้อยละ 7 โดยให้อยู่ระหว่างอัตราร้อยละ 8-10 เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่มีอยู่ ก็ยังถือว่าอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศ RCEP

11. บทวิเคราะห์และข้อสังเกตโครงสร้างทางภาษีที่สำคัญของไทย

11.1 ตามที่อ้างถึงไปแล้ว ระบบภาษีที่เป็นอยู่มีลักษณะเป็นการยกเว้น ลดอัตรา ลดหย่อน ผ่อนปรน และคืนภาษี ค่อนข้างมาก เช่น กองมรดกที่มีมูลค่าไม่เกิน 100 ล้านบาท และผู้รับมรดกเป็น คู่สมรส ได้รับการยกเว้นภาษีการรับมรดก หรือที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของบุคคลธรรมดาที่มีชื่อในทะเบียน บ้านซึ่งมีมูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท ก็ได้รับการยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ด้วยเหตุที่การเก็บภาษีต้อง อาศัยอำนาจตามกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา จึงจำเป็นต้องตรา กฎหมายที่มีลักษณะความประนีประนอมสูงและให้มีการยอมรับของผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

11.2 ประเทศไทยมีลักษณะการใช้แนวนโยบาย tax expenditures (US Department of the Treasury, 2021) หรือการใช้จ่ายสาธารณะทางตรงด้วยการลดภาษีอากรที่พึงจัดเก็บได้ หมายถึง การ ส่งเสริมกิจการหรือธุรกิจใดจากภาครัฐด้วยการยกเว้นภาษีหรือการลดหย่อนภาษีตั้งแต่เบื้องต้นก่อนที่จะมี การจ่ายภาษีจริง ตัวอย่างเช่น

11.2.1 การสนับสนุนธุรกิจประกัน ด้วยการอนุญาตให้แก่ผู้จ่ายเงินกรมธรรม์ประกันชีวิต /ประกันสุขภาพ สามารถนำเงินที่จ่ายตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดมาลดหย่อนภาษีได้

11.2.2 การสนับสนุนการลงทุนในตลาดทุน ด้วยการอนุญาตให้ผู้จ่ายเงินซื้อกองทุนรวม สามารถนำเงินที่จ่ายตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดมาลดหย่อนภาษีได้

11.2.3 การสนับสนุนให้มีการลงทุนจากต่างประเทศ ด้วยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล กับการลงทุนทางตรง ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

11.3 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม ถ้าหากมีความจำเป็นต่อการกำหนดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มให้เหมาะสม ซึ่งประเด็นนี้ไม่ใช่ประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ทั้งหมด แต่เป็นประเด็นทางรัฐศาสตร์ที่รัฐบาลต้องมีเจตจำนง ทางการเมือง (political will) ที่มีความมุ่งมั่นในการตัดสินใจเชิงนโยบายเศรษฐกิจการคลังครั้งสำคัญ โดยรัฐบาลไม่ต้องเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมอย่างใด เพียงแต่ไม่ตราพระราชกฤษฎีกาที่ เป็นการขยายอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม อัตราร้อยละ 7 ต่อไปอีก โดยรัฐบาลอาจมีทางเลือก 2 ประการ คือ

ทางเลือกที่ 1 บังคับใช้อัตราภาษีที่ระดับร้อยละ 10 ตามที่กฎหมายกำหนด

ทางเลือกที่ 2 ตราพระราชกฤษฎีกาที่เลื่อนการบังคับใช้อัตราภาษีที่ระดับร้อยละ 10 ออกไปก่อน แต่ขยับเพดานอัตราภาษีจากระดับที่จัดเก็บจริงร้อยละ 7 ไปเป็นร้อยละ 8 หรือ 9

11.4 กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ โดยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผลให้สถาบัน การเงินมีต้นทุนทางธุรกรรมลดลง ดังนั้นจึงความเป็นไปได้หรือไม่ว่า จะปรับอัตราภาษีประเภทนี้ให้เพิ่ม มากขึ้นไปอีก

11.5 กรณีภาษีเงินได้ปิโตรเลียม โดยอัตราภาษีตามกฎหมายอยู่ระหว่างร้อยละ 50-60 ของกำไรสุทธิที่เก็บได้จากกิจการปิโตรเลียม แต่ในปัจจุบันมีการเรียกเก็บในระดับอัตราร้อยละ 50 ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 **ดังนั้นอาจพิจารณาการปรับอัตราภาษีให้สูงกว่าร้อยละ 50 แต่ไม่เกินร้อยละ 60 ตามที่กฎหมายกำหนด เฉพาะในกรณีที่มูลค่าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเพิ่มสูงกว่าปกติได้หรือไม่**

12. บทสรุป

ประเทศไทยมีอัตราส่วนรายได้จากการจัดเก็บภาษี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อยู่ในระดับร้อยละ 14.6 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ยของโลกที่เท่ากับร้อยละ 14.9 และยังเป็นอัตราที่ต่ำค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่ม OECD และกลุ่มสหภาพยุโรปที่มีอัตราดังกล่าวเท่ากับร้อยละ 15.5 และร้อยละ 19.8 ตามลำดับ จึงประสบกับปัญหาการขาดดุลงบประมาณ โดยที่รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายทำให้แก้ไขการขาดดุลงบประมาณด้วยการกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ

โครงสร้างภาษีของไทยมีลักษณะเป็นการยกเว้น ลดอัตรา ลดหย่อน ผ่อนปรน และคืนภาษีค่อนข้างสูง ทำให้การจัดเก็บภาษีไม่อาจดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ขณะที่อากรขาเข้ามีแนวโน้มลดลงตามลำดับจากการมีข้อตกลงเขตการค้าเสรี หรือภาษีสรรพสามิตบางประเภทรวมทั้งภาษีเงินได้ปิโตรเลียมก็มีอัตราภาษีอยู่ในระดับสูงอยู่แล้วที่อาจจะปรับอัตราภาษีให้สูงขึ้นไปอีก ประกอบกับการมีนโยบาย Tax Expenditures ที่รัฐมีแนวนโยบายจะสนับสนุนกิจการใดหรืออุตสาหกรรมใด ก็ให้นำรายจ่ายที่จ่ายไปสำหรับกิจการนั้นมาหักลดหย่อนภาษี รวมทั้งการยกเว้นภาษี/การลดภาษีสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภท เป็นผลให้ฐานการเก็บภาษีมีลักษณะแคบลง และอัตราภาษีต่ำลง ส่งผลต่อเนื่องให้การหารายได้จากการเก็บภาษีไม่อาจทำได้อย่างกว้างขวางเต็มที่ทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ

รัฐบาลอาจพิจารณาปรับอัตราภาษีเท่าที่กฎหมายกำหนดเพดานไว้ซึ่งได้แก่ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีอัตราภาษีย้อยละ 10 แต่เก็บจริงร้อยละ 7 จึงมีพื้นที่ทางภาษีที่ปรับเพิ่มขึ้นในระดับร้อยละ 8-10 หรือ ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมซึ่งมีอัตราภาษีย้อยละ 60 แต่จัดเก็บจริงร้อยละ 50 จึงอาจมีพื้นที่ทางภาษีที่สามารถปรับเพิ่มขึ้นในระดับร้อยละ 51-60 เฉพาะในกรณีที่มูลค่าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเพิ่มสูงกว่าปกติได้หรือไม่ ทั้งนี้อาจได้พิจารณาถึงภาษีธุรกิจเฉพาะซึ่งยังจัดเก็บในอัตราที่ไม่สูงมากนักขึ้นอยู่กับลักษณะกิจการ

บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคลของผู้จัดทำซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของสำนักงานประมาณของรัฐบาล สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารอ้างอิงภาษาไทย

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2564ก). **ความคืบหน้าการเจรจา FTA ของไทยทุกเวที**. สืบค้น 2 ธันวาคม 2564 จาก <https://api.dtn.go.th/files/v3/617a7187ef41401597426540/download>

_____. (2564ข). **ภาพรวมยานยนต์ไฟฟ้า**. สืบค้น 7 ธันวาคม 2564 จาก <https://api.dtn.go.th/files/v3/606ff619ef41404faf489d9f/download>

กรมสรรพากร. (2561). **ข้อมูลแยกเพศผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. 90,91)**. สืบค้น 2 ธันวาคม 2564 จาก <https://www.rd.go.th/62748.html>

_____. (2563). **สรุปมาตรการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs**. สืบค้น 8 ธันวาคม 2564 จาก <https://www.rd.go.th/38053.html>

ชนะชัย ประยูรสิน. (2552). **ภาษีเงินได้นิติบุคคล : อัตราภาษีของไทย**. สืบค้น 7 ธันวาคม 2564 จาก <https://www.ryt9.com/s/mof/512018>

ไทยพับลิก้า. (2559). **เปิดฐานผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาล่าสุดปี 57 คนไทย 66 ล้านคน ยื่นภาษี 10 ล้านคน มีแคมเปญเงินเดือน 4 ล้านคนจ่าย เก็บได้ 3 แสนล้านบาท**. สืบค้น 2 ธันวาคม 2564 จาก <https://thaipublica.org/2016/01/personal-income-tax-structure-29/>

สำนักงานประมาณ. (2564). **เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 2 ประมาณการรายรับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.

เอกสารอ้างอิงภาษาอังกฤษ

Asean Brief. (2018). *Comparing Tax Rates Across ASEAN*. Retrieved 1 December 2021
From <https://www.aseanbriefing.com/news/comparing-tax-rates-across-asean/>

ASEAN Secretariat. (2021). *ASEAN Investment Report 2020–2021 Investing in Industry 4.0*. Jakarta: ASEAN Secretariat.

BP p.l.c.. (2021). *Statistical Review of World Energy*. Retrieved 1 December 2021 from
<https://www.bp.com/en/global/corporate/energy-economics/statistical-review-of-world-energy.html>

Bradley, Daisy. (2016). *Taxation “In this world nothing can be said to be certain, except death and taxes.” Benjamin Franklin..* Retrieved 2 December 2021
from <https://slideplayer.com/slide/8504595/>

Reuters. (2021). *Japan rakes in record sales tax revenue despite pandemic*.
Retrieved 7 December 2021 from <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/japans-sales-tax-revenue-exceeds-y20-trln-1st-time-document-2021-07-01/>

US Department of the Treasury. (2021). *Tax Expenditures*. Retrieved 2 December 2021
from <https://home.treasury.gov/policy-issues/tax-policy/tax-expenditures>

World Bank. (2021). *Tax revenue (% of GDP)*. Retrieved 20 December 2021 from
<https://data.worldbank.org/indicator/GC.TAX.TOTL.GD.ZS>

World Population Review. (2021). *Highest Taxed Countries 2021*. Retrieved 2 December 2021
from <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/highest-taxed-countries>

ภาพอ้างอิง

ภาพที่ 1 ข้อความด้านภาษีของเบนจามิน แฟรงคลิน. (2559). สไลด์ 2 ธันวาคม 2564 จาก
<https://slideplayer.com/slide/8504595/>

ภาพที่ 2 อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของกลุ่มประเทศอาเซียน. (2561). สไลด์ 1 ธันวาคม 2564 จาก
<https://www.aseanbriefing.com/news/comparing-tax-rates-across-asean/>

ภาพที่ 3 อัตราภาษีทางอ้อมของกลุ่มประเทศอาเซียน. (2561). สไลด์ 1 ธันวาคม 2564 จาก
<https://www.aseanbriefing.com/news/comparing-tax-rates-across-asean/>